

**Εκλογές από τα νέα επιγράμματα του Ποσειδίππου
(P.Mil. Vogl. VIII 309)
Μετάφραση: Νίκος Σαραντάκος**

Λιθικά

AB 6

Αστραφτερό βηρύλλιο, του Ήρωνα καμάρι
ο Κρόνιος μίαν Ίριδα πάνω σου έχει χαράξει
χρυσό το περιδέραιο που σ' έδεσε με χάρη
της Νικονόης δώρο να ταιριάζει
ν' αναπαυτεί, καινούργιο θάμα, γλυκό σέλας
ο κύβος πα' στο στήθος της κοπέλας.

AB 7

Από τ' αράβικα βουνά, ξανθά κυλάν χαλίκια
κι ο φουσκωμένος ποταμός στη θάλασσα τα φέρνει,
τούτη την πέτρα τη μελιά, του Κρόνιου το χέρι
χάραξε και χρυσόδεσε· στης Νικονόης τη γλύκα
φλόγισε περιδέραιο, κι επάνω στον μαστό της,
συλλάμπει το μελί με το λευκό της.

AB 13

Μυστήρια πέτρα τούτη δω· σαν τη λιπάνεις,
φέγγος ολόκληρη την αγκαλιάζει και τα χάνεις
κι άμα στεγνώσει, πέρσικο [λιοντάρι] φανερώνεται,
στην όμορφη λιακάδα να τεντώνεται.

AB 14

Όμορφα χάραξε τον Πήγασο -με χέρι και με νου
ο μάστορας πάνω σε ίασπη στο χρώμα τ' ουρανού.
Γιατί στ' Αλήιο στην Κιλικία έπεσε ο Βελλεροφών
μα το πουλάρι πέταξε στο μαυρογάλαζο των ουρανόων.
Και στην αιθέρια πέτρα πάνω, έβαλε δίχως καβαλλάρη
μονάχο τ' άλογο, να τρέμει ακόμα μες στο χαλινάρι.

AB 20

Κι αν την Ελίκη μ' ένα κύμα σου κάποτε χτύπησες
κι όλην μαζί από ψηλά τη γκρέμισες σ' αμμώδη μέρη
στην Ελευσίνα λαίλαπα εκατοδύναμη αν δεν ρίχτηκες
η Δήμητρα γιατί σου φίλησε το χέρι,
αχ Ποσειδώνα μου, του Πτολεμαίου τη χώρα
με τα νησιά και τους γιαλούς, ακίνητη έχε τώρα!

Οιωνοσκοπικά

AB 23

Σαν δεις τον θυελλοπόρο να ζυγιάζεται από ψηλά
και μέσα στα κύματα της θάλασσας να βουτά,
καλό σημάδι να το θεωρείς, ψαρά.
Ρίξε το πολυάγκιστρο και τα δίχτυα και τους κιούρτους σου.
Ποτέ δεν θα γυρίσεις μ' άδεια χέρια.

AB 25

Καλός οιωνός ο γέρος είναι για τον οδοιπόρο
καλός και για τον ναυτικό· και γάμο όποιος σχεδιάζει
ας έχει δίπλα του ιερέα στεφανηφόρο
ή κάποιον που μ' εφήβους να ταιριάζει.
Νύφη, ο πατέρας κι η γενιά σου είναι κακό σημάδι,
μα ο πεθερός σου είναι γούρι, κι οι κουνιάδοι.

AB 28

Άντρας που πάει τον καταλύτη Άρη για να βρει
αν γέρο που θρηγεί σε σταυροδρόμι συναντήσει
καλά θα κάνει σ' άλλον πόλεμο να πολεμήσει
γιατί αλλιώς το σπίτι του ο θνητός δεν θα το ξαναδεί.
Κι ο Τιμολέων ο Φωκεύς αφήφησε τούτο το σημάδι
-μοιρολογώντας τονε φέρανε από τη μάχη.

AB 29

Άμα στον ίδιο τόπο συναντήσεις
κορυδαλλό και καρδερίνα, προσοχή!
Μαζί τα δυο είναι κακό σημάδι.
Έτσι τα είδε πεζοπόρος κι ο Ευέλθων
στην Αιολίδα, πλάι στη Σιδήνη:
ληστές κακοί τον έστειλαν στον Άδη.

AB 30

Άγαλμα ιδρωμένο αν δεις, σημαίνει συμφορά
για τους πολίτες κι από δόρατα χαλάζι·
μ' αν το θεό που ίδρωσε καλέσεις, κείνος τα πυρά
πάνω στα σπίτια των εχθρών και τα χωράφια τα τινάζει.

AB 31

Για τους Αργίτες βασιλείς
της νίκης της πολεμικής καλό σημάδι
ήταν αετός και αστραπή
που κατεβαίνανε από τα νέφη ομάδα.
Κι η Αθηνά μπρος στο ναό
το πόδι βγάζει το δεξί απ' το μολύβι
για τον Αλέξανδρο οιωνός
σαν των Περσών τον αναρίθμητο στρατό συντρίβει.

AB 32

Σαν έβγαине ο Αντίμαχος στους Ιλλυριούς ενάντια του κουβαλούσ' ο υπηρέτης άρματα και ζώνη μα γλίστρησε στις μεσαυλής κοντά τη θύρα τη λιθίνη κι έπεσε· κακοσημαδιά· και τ' Αντιμάχου η καρδιά πολύ ταραχτη. Φύγαν· κι ο δούλος γύρισε λίγην κρατώντας στάχτη, απ' τον πελώριον ήρωα ό,τι είχεν απομείνει

AB33

Ο Αριστόξενος ο Αρκάς, είδ' όνειρα τρανά κι ορέχτηκε ο άμυαλος να δρέψει μεγαλεία μέσα σε θάλαμο χρυσό, ζευγάρι με την Αθηνά τη νύχτα είδε πως πέρασε στο μέγαρο του Δία. Και το πρωί σαν ξύπνησε, χυμά σε φάλαγγα εχθρών σα νάχε στην καρδιά της Αθηνάς σημάδι. Μαύρος Άρης τον κοίμισε, τον αντιμάχο των Θεών κι έτσι κατέβηκε ο ψευτογαμπρός στον Άδη.

AB34

Απ' τον ψηλό ετούτο λόφο, που ολόγυρα δεσπόζει ο Δάμων ο Τελμησηνός, μάντης από γενιά καλή τα πετεινά παρατηρώντας προφητεύει· κι ως αρμόζει του Διός τους οiwονούς να' ρθεις να μάθεις σε καλεί.

AB35

Ήρωας μάντης βρίσκεται θαμμένος κάτ' απ' το κοράκι ο Στρύμων, των πτηνών ανώτατος αυθέντης, απ' τη Θράκη. Αυτόν τον τίτλο τού'δωσ' ο Αλέξανδρος, αφότου τρεις φορές νίκησε τους Πέρσες χάρη στο χρησμό του.

Αναθηματικά**AB36**

Τ' αγέρι από μέσα του περνά και τ' ανεμίζει σε σένα είναι το μαντίλι τούτο χαρισμένο ω Αρσινόη, από λινό της Ναύκρατης φτιαγμένο, σαν τέτοιο που ονειρεύτηκες, αγαπημένη φουριόζα σαν τελειώνεις τις δουλειές σου γλυκόν με τούτο ιδρώτα να σφουγγίζεις. Κι έτσι, Φιλάδελφη, δόρυ στο χέρι να κρατάς σε είδα κι είχες στο μπράτσο, δέσποινα, κοίλην ασπίδα. Κι ως ζήτησες, τ' άσπρο μαντήλι αφιέρωσε σε σένα η Ηγησώ, η Μακεδόνισα παρθένα.

AB38

Στην Αρσινόη μ' αφιέρωσ' η Επικρατίδα σαν πρωτοήπιε λεύτερο νερό απ' τη φιάλη χάιρε, είπε, κυρά· τη λευτεριά τώρα σαν είδα απ' την Επικρατίδα δέξου δώρο τούτο το μπουκάλι.

AB39

Τη θάλασσα σαν είναι να περάσεις
 ή από τη στεριά να δέσεις γούμενα
 χαιρετισμό στην Αρσινόη μην ξεχάσεις
 καλό ταξίδι που χαρίζει στα πλεούμενα.
 Κάλεσε τη σεπτή θεά από το ναό της
 που της αφιέρωσε ο Καλλικράτης ο Σαμιώτης
 γιος του Βοΐσκου, όντας αρχηγός του στόλου
 για σένα, ναυτικέ μου πάνω απ' όλους
 μα όχι μόνο· κι άλλοι την παρακαλούν
 τη σεβαστή θεά, καλό ταξίδι αν λαχταρούν
 λοιπόν, ή στην ξηρά ή στη θεϊκιά τη θάλασσα αν κινήσεις
 πρόθυμη θα τη βρεις να εισακούσει παρακλήσεις.

AB40

Μέσα στο στόμα μου βάλε για τη Λητώ
 κι αν είμαι λύκος με ορθάνοιχτα σαγόνια
 μη φοβηθείς την προσφορά σου να τη δώσεις
 ο Λύκος θησαυρό μ' αφιέρωσεν εδώ.

Επιτύμβια**AB 44**

Την πιο μικρή από δώδεκα παιδιά, ωραία κοπέλα
 τρεις την εκλάψανε φορές οι Βάκχες κι όλ' η Πέλλα
 του Διόνυσου θεράπαινα, Νικώ ήταν τ' όνομά της
 και στα Βασσαρικά βουνά τη βρήκε η συμφορά της.

AB45

Σα γέρασε, η Κόριννα απ' το Μάραθο αναπαμό
 έδωσε στα χεράκια της απ' τον σκληρό τον αργαλειό·
 ακόμα κι ογδοντάχρονη, με τη σαγίτα τη στριγγιά
 να υφαίνει το λεπτό στημόνι το μπορούσε μια χαρά.
 Άγια γυναίκα! από τους κόπους τώρα ας ξεκουραστεί
 πέντε φορές είδε καρπό απ' τις κόρες της μες στη ζωή

AB 46

Γρηά εγώ εργάτισα, γέρασα με μωράκια
 εγώ η Βατίς, στο σπίτι της Αγαθονίκης στη Φωκίδα
 πώς να δουλεύουν το μαλλί, κορδέλες για την κεφαλή
 με νήματα πολύχρωμα τα μάθαινα να φτιάχνουν και σκουφάκια.
 Και στο κατώφλι των νυφιάτικων θαλάμων σαν τα είδα
 με θάψαν, τη γριά εμένα με τη βέργα μου, τα κοριτσάκια.

AB 47

Ενθάδε κείται η Ονασαγοράτις
 που έφτασε τόσα παιδιά να δει
 κι αρμαθιαστές γενιές παιδιών απ' τα παιδιά της,
 τέσσερις εικοσάδες όλα τους μαζί·

ζούσε στα χέρια και στην αγκαλιά λοιπόν
 γριούλα ογδόντα απογόνων λατρεμένη
 και σαν έφτασε χρόνους εκατό
 τη στάχτη απ' το πυρ τη φαγωμένη
 απ' το ευτυχισμένο του Ονασά το θρέμμα
 οι Πάφιοι την απόθεσαν εδώ.

AB 48

Σ'εμέ τη συνετή, τη Βιθυνίδα, μου αρκεί
 πλάι σε καλούς αφέντες νάμαι σκλάβα εγώ θαμμένη
 τη λευτεριά δεν την πεθύμησα, να μένει·
 από τη λευτεριά καλύτερ' είν' η στήλη μου η νεκρική.

AB 52

Ο Τίμων τούτο το ρολόι, τις ώρες να μετρά τό'χε βαλμένο
 τώρα για δέσ'τον, κείτ' εκεί, κάτω απ' τη γη θαμμένος
 να το φροντίζει άφησε την κόρη του την Αστη, ω διαβάτη,
 όσον καιρό η κοπέλα θα μπορεί τις ώρες να διαβάζει.
 Εσύ όμως, κόρη, κοίτα να γεράσεις· πλάι στο μνημείο αυτό
 τον όμορφο τον ήλιο να μετράς χρόνια σωρό

AB 53

Κι εσύ Καλλιόπη, εδώ· κι οι φίλες σου σε κλαίνε·
 κοπέλα μου και για τη θλιβερή εκείνη παννυχίδα λένε,
 όταν εσύ, πανώριο δώρο της ουράνιας Αφροδίτης
 στη μάνα σου, απ' την ψηλή εκείνη στέγη εγκρεμίστης.

AB 56

Για πέντε γέννες πλάι στο κρεβάτι σου η Ελευθώ
 σου παραστέκονταν και σε προστάτευε καλή κυρά·
 στην έκτη φτάνοντας στη γέννα χάθηκες· και το μικρό
 κι εκείνο έσβησε όταν περάσανε μέρες εφτά,
 αναζητώντας σου τον φουσκωμένο ακόμα τον μαστό·
 και για τους δύο σας στο μνήμα χύθηκαν δάκρυα καυτά·
 τώρα οι θεοί θα τα προσέχουν τα πέντε σου παιδιά
 και τ' άλλο, ασιάτισα κυρά, στα γόνατα εσύ θα το κρατάς

AB 60

Σαν πήρε ο Μνησίστρατος το δρόμο,
 που απ' την πυρά στον Άδη κατεβαίνει,
 «Μη με θρηνήσετε παιδιά μου,» προσευχόταν,
 «πατροπαράδοτα μόν' ρίξτε χώμ' αγαπημένο,
 πά' στου πατρός σας το ψυχρό κουφάρι,
 τι στα εξήντα μου, ακόμα άντρας σβέλτος
 κι όχι βαριόγερος, στων ευσεβών τη χώρα φεύγω.»

AB61

Σιγάνεψε το βήμα σου σιμά στο μνήμα
 και στον Αρίστιππο τον καλογερασμένο κάτι πες
 -ενθάδε κείται. Την αδάκρυτη την πέτρα δες

την πέτρα, αλαφρά στη γη που τον σκεπάζει
γιατί τον θάψαν τα παιδιά του, π' άλλο ακριβότερο δεν έχει ο γέρος χτήμα
κι από τις θυγατέρες του κι άλλη γενιά, εγγόνια, έχει προφτάσει.

Ανδριαντοποιικά

AB 64

Μη διστάσεις να παινέψεις τον χάλκινο αυτόν Ιδομενέα τον ξακουστό
με πόση μαστοριά τον δούλεψε ο Κρησίλας, είναι δα γνωστό
Φωνάζει ο Ιδομενέας: Γερά καλέ μου Μηριόνη, τρέχα γερά!
τόσον καιρό ασάλευτος έμενες εκειδά.

AB68

Τον Ήλιο το θεόρατο να φτιάξουν οι Ροδίτες
θέλαν διπλάσιο, μα όρισε ο Λίνδιος ο Χάρης
τρανότερο απ' τον Κολοσσό τεχνίτης να μη στήσει
άγαλμα· κι αν ο Μύρωνας τετράπηχο σηκώνει
περήφανος, όμως ο Χάρης πρώτος με την τέχνη
μορφή χαλκούργησε ίσαμε τη γης τόσο μεγάλη.

Ιππικά

AB 71

Το άλογό μου ο Αίθων νικητής στα Πύθια βγαίνει
αλλά κι εγώ στον στάδιο δρόμο πέτυχα τη νίκη
εγώ, ο Ιππόστρατος, που δυο φορές το έπαθλο μ' ανήκει
σε μένα και στο άτι μου, μητέρα Θεσσαλία δοξασμένη.

AB72

Το θαρρετό το πουλαράκι για θαυμάστε
πώς παίρνει ανάσα, τα λαγόνια πώς τεντώνει
στα Νέμεα χάρισε στο Μόλυκο το σέλινο
νικώντας μ' ένα τίναγμα της κεφαλής στερνό.

AB73

Στην Ολυμπία απ' τη γραμμή ξεχύθηκα ευθύς
Χωρίς σπιρούνια και φωνές να περιμένω
γλυκά το βάρος μου ταχύτατα στο τέρμα έφερα
ελιάς στεφάνι στον Τρυγαίο χαρισμένο.

AB74

Στο τέθριππο το δελφικό η σβέλτη φοραδίτσα
μ' άρμα μαζί θεσσαλικό στο τέρμα ίσια πέφτει
και μ' ένα νεύμα μοναχά της κεφαλής νικάει·
υψώθη θόρυβος πολύς απ' τους αρματηλάτες
ω Φοίβε, στους κριτές μπροστά της Αμφικτιονίας·
τα σκήπτρα τους τα ρίζανε οι ηνίοχοι στο χώμα
με κλήρο λέγαν στους κριτές το νικητή να βγάλουν·
κι εκείνη από δεξιά, με το κεφάλι κάτω

ντόμπρα ένα σκήπτρο τράβηξε, σιμά της και το πήρε,
 μέσα σε τόσα σερνικά απρόμητο κορίτσι·
 Μυριόστομη τότε φωνή από το πλήθος βγαίνει
 πως η φοράδα τον τρανό το στέφανο αξίζει.
 Κι ο Καλλικράτης κέρδισε τη δάφνη ο Σαμιώτης
 και στους Φιλάδελφους Θεούς του αγώνα την εικόνα
 αρματολάτη χάλκινο με τ' άρμα αφιερώνει.

AB 76

Στ' ακρώνυχα τεντώνεται τ' άτι καθώς καλπάζει
 το ξακουστό τ' αραβικό και τον Ετέαρχο δοξάζει.
 Στα Πτολεμαία, στον Ισθμό και στη Νεμέα δυο φορές έχει νικήσει
 τα δελφικά τα στέφανα δεν θα περιφρονήσει.

AB 78

Ω ποιητές, τη δόξα μου όλοι διαλαλήστε
 αν πράγματα γνωστά αγαπάτε να διηγείστε
 γιατί'ν' αρχαίο μου το κλέος· προπάτοράς μου ο Πτολεμαίος,
 με τ' άτια του στο στάδιο της Πίσας κέρδισε τη νίκη
 και του πατρός μου η μητέρα, η Βερενίκη·
 Και ο πατέρας μου στο άρμα, το ίδιο,
 βασιλιάς γιος βασιλιά, μ' όνομα ίδιο,
 Κι η Αρσινόη μέσα σε μια μέρα κατακτά
 στεφάνια τρία σ' αγωνίσματα ζευκτά
 Και τώρα εγώ, βασίλισσα παρθένα, στις γυναίκες ξακουστή,
 διατάζω η σεπτή του πατρός μου οικογένεια θεϊκή να ονομαστεί,
 Τόσες νίκες απ' τον ίδιο οίκο η Ολυμπία έχει αντικρύσει
 παιδιά παιδιών με τ' άρματά τους αθλοφόρα έχει τιμήσει
 και τώρα Μακεδόνες, της βασίλισσας της Βερενίκης
 στο τέθριππο, τραγουδήστε, το στέφανο της νίκης.

AB79

Βασίλισσα παρθένα με το άρμα της
 -ναι, σας μιλάω για τη Βερενίκη-
 σ' όλα τ' αρματοδρομικά αγωνίσματα
 στεφάνι έδρεψε της νίκης
 στους αγώνες σου, ω Δία Νεμεάτη·
 τα γοργοπόδαρά της άτια
 το άρμα σέρνοντας έδειξαν πλάτες
 σε τόσους και τόσους αρματολάτες
 κι έφτασαν, κάτω απ' το χαλινό πετώντας σαν μετεωρίτες,
 πρώτα μπρος στους αγωνοθέτες τους Αργίτες.

AB82

Πολυστεφανωμένη κόρη Μακεδόνισσα
 μέχρι και το νερό της ιερής της κρήνης
 τ' Ακροκορίνθου λέω, της Πειρήνης,
 σένα με τον πατέρα σου μαζί, τον Πτολεμαίο, έχει θαυμάσει
 γιατί μονάχα εσύ με τ' άλογα στο στάδιο βασίλισσα,
 με τόσες νίκες τον οίκο σου έχεις στον Ισθμό δοξάζει.

AB 85

Για δεξ το νικηφόρο τούτο άτι
 πού' ναι για την ταχύτητά του παινεμένο
 εγώ, ο Αμύντας, από το δικό μου το κοπάδι διαλεγμένο
 σε σένα το προσφέρω, Δία Πισάτη
 τη δόξα της πατρίδας της θεσσαλικής
 δεν θα ντροπιάσω, την παλιά την ιππική.

AB 87

Σαν με το άρμα τρέξαμε της Μακεδόνισας της Βερενίκης,
 Πισάτες, της χαρίσαμε στεφάνι ολυμπιακό της νίκης
 και με το πολυθρύλητο το κλέος του επάρθη
 η αρχαία δόξα της Κυνίσκας απ' τη Σπάρτη.

AB88

Με τους γονιούς μου πρώτοι και μόνοι εμείς οι τρεις
 Ολυμπιονίκες, αρματοδρόμοι και βασιλείς,
 ένας εγώ: του Πτολεμαίου ομώνυμος, γενιά Εορδαίος,
 παιδί της Βερενίκης· κι οι γονείς μου δυό
 τρις μέγα του πατέρα μου το κλέος,
 μα της μητρός μου μέγιστο· γυναίκα να νικήσει, θαυμαστό.

Ναυαγικά**AB 93**

Τον άξιο Πύθερμο, αν μαύρη γη εσύ τον κρύβεις,
 τον Πύθερμο, που χάθηκε στα κρύα του Γενάρη,
 αλαφροσκέπαστον· κι αν κύριε της θάλασσας εσύ τον έχεις πάρει,
 απόθεσέ τον άθικτον πα' στη γυμνή αμμουδιά της Κύμης,
 περιφαινόμενον· και τον νεκρό, καθώς είναι το πρέπον,
 του πόντου δέσποτα, στην πάτρια γη του απόδοσέ τον.

Ιαματικά**AB 99**

Κουφός ο Ασκλάς ο Κρητικός, δεν δύνονταν ν' ακούσει
 μήτε κυμάτων μουγκρητό μήτε βουή τ' ανέμου.
 Τον Ασκληπιό προσκύνησε και σπίτι του γυρνώντας
 μέχρι και πίσ' από τον τοίχο να μιλάν ακούει.

Τρόποι**AB 102**

Γιατί σιμά μου σταματάτε; Αφήστε με στην ησυχία μου!
 τι με ρωτάτε τ' όνομά μου, το σόι μου και την πατρίδα μου;
 Δρόμο απ' το μνήμα μου! Είμ' ο Μενοίτιος Φιλάρχου, Κρητικός
 Στα ξένα δεν μου πρέπει νά' μαι ομιλητικός.

AB 103

Περνάς χωρίς να με ρωτάς (ως η συνήθεια θέλει)
ποιός είμαι, πού γεννήθηκα και ποιά είν' η γενιά μου·
κοίτα με που αναπαύομαι, φίλε, και τ' όνομά μου
Σωσής Αλκαίου, απ' την Κω, ίδιος με σένα εν τέλει.

AB 104

Το βήμα σου σιγάνεψε και δεν θα χάσεις,
πολλά δεν σου ζητώ, απ' την Ερέτρια μόνο κάποιον να γνωρίσεις·
μ' αν πάλι θες το δρόμο σου φίλε να συνεχίσεις,
μάθε: είχα -μα το Θεό- με τον σοφό Μενέδημο σπουδάσει.